

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē ayōdhyākāṇḍē

॥ ṣaḍaśītitaṃamaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaḍaśītitaṃḥ sargaḥ ॥

niṣādarājēna guhēna lakṣmaṇasadbhāvavilāpayōrvarṇanam

*ācacakṣē'tha sadbhāvaṃ
lakṣmaṇasya mahātmanaḥ |
bharatāyāpramēyāya
guhō gahanagōcaraḥ ॥ 2.86.1 ॥*

*taṃ jāgrataṃ guṇairyuḥktaṃ
varacāpēśudhāriṇam |
bhrātr̥guptyarthamatyanta -
mahaṃ lakṣmaṇamabruvam ॥ 2.86.2 ॥*

*iyam tāta sukhā śayyā
tvadarthamupakalpita |
pratyāśvasihi śēṣvāsyāṃ
sukhaṃ rāghavanandana ॥ 2.86.3 ॥*

*ucitō'yaṃ janaḥ sarvō
duḥkhānāṃ tvaṃ sukhōcitaḥ |
dharmātmaṃstasya guptyarthaṃ
jāgarīṣyāmahē vayam ॥ 2.86.4 ॥*

nahi rāmāt priyatarō
 mamāsti bhuvi kaścana |
 mōtsukō bhūrbravīmyēta -
 datha satyaṃ tavāgrataḥ || 2.86.5 ||

asya prasādādāśaṃsē
 lōkē'smin sumahadyaśaḥ |
 dharmāvāptiṃ ca vipulā -
 marthakāmau ca kēvalau || 2.86.6 ||

sō'haṃ priyasakhaṃ rāmaṃ
 śayānaṃ saha sītayā |
 rakṣiṣyāmi dhanuṣpāṇiḥ
 sarvaiḥ svairjātibhiḥ saha || 2.86.7 ||

nahi mē'viditaṃ kiñcid
 vanē'smiṃścarataḥ sadā |
 caturaṅga hyapi balaṃ
 prasahēma vayaṃ yudhi || 2.86.8 ||

ēvamasmābhiruktēna
 lakṣmaṇēna mahātmanā |
 anunītā vayaṃ sarvē
 dharmamēvānupaśyatā || 2.86.9 ||

kathaṃ dāśarathau bhūmau
 śayānē saha sītayā |
 śakyā nidrā mayā labdhuṃ
 jīvitāni sukhāni vā || 2.86.10 ||

yō na dēvāsuraīḥ sarvaiḥ
 śakyaḥ prasahituṃ yudhi |
 taṃ paśya guha saṃviṣṭaṃ
 tṛṇēṣu saha sītayā || 2.86.11 ||

mahatā tapasā labdhō
 vividhaiśca pariśramaiḥ |
 ēkō daśarathasyaiṣa
 putraḥ sadṛśalakṣaṇaḥ || 2.86.12 ||

asmin pravājitē rājā
 na ciraṃ vartayiṣyati |
 vidhavā mēdinī nūnaṃ
 kṣipramēva bhaviṣyati || 2.86.13 ||

vinadya sumahānādaṃ
 śramēṇōparatāḥ striyaḥ |
 nirghōṣō viratō nūna -
 madya rājanivēśanē || 2.86.14 ||

kausalyā caiva rājā ca
 tathaiva jananī mama |
 nāśaṃsē yadi tē sarvē
 jīvēyuh śarvarīmimām || 2.86.15 ||

jīvēdapi ca mē mātā
 śatrughnasyānvavēkṣayā |
 duḥkhitā yā hi kausalyā
 vīrasūrvinaśiṣyati || 2.86.16 ||

atīkrāntamatīkrānta -

manavāpya manōratham |
rājyē rāmamanikṣipyā
pitā mē vinaśīṣyati || 2.86.17 ||

siddhārthāḥ pitaraṃ vṛttaṃ
tasmin kālē hyupasthitē |
prētakāryēṣu sarvēṣu
saṃskariṣyanti bhūmipam || 2.86.18 ||

ramyacatvarasaṃsthānāṃ
suvibhaktamahāpathām |
harmyaprāsādasampannāṃ
sarvaratnavibhūṣitām || 2.86.19 ||

gajāśvarathasambādhāṃ
tūryanādavināditām |
sarvakalyāṇasampūrṇāṃ
hr̥ṣṭapuṣṭajanākulām || 2.86.20 ||

ārāmōdyānasampūrṇāṃ
samājōtsavaśālinīm |
sukhitā vicariṣyanti
rājadhānīm piturmama || 2.86.21 ||

apī satyapratijñēna
sārdham kuśalinā vayam |
nivṛttē samayē hyasmin
sukhitāḥ praviśēmahi || 2.86.22 ||

paridēvayamānasya

tasyaivaṃ hi mahātmanaḥ |

tiṣṭhatō rājaputrasya

śarvarī sātyavartata || 2.86.23 ||

prabhātē vimalē sūryē

kārayitvā jaṭā ubhau |

asmin bhāgīrathītīrē

sukhaṃ santāritau mayā || 2.86.24 ||

jaṭādharau tau drumacīravāsasau

mahābalau kuñjarayūthapōpamau |

varēṣudhīcāpadharau parantapau

vyapēkṣamāṇau saha sītayā gatau || 2.86.25 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē

ayōdhyākāṇḍē ṣaḍaśītitamaḥ sargaḥ ||